

Mundelaiba meneteltek. A több, mint nyolc százezer résztvevőt számláló menetet félelmetes felhőszakadás és jégeső lepte meg, amelynek folyamán többen meghaltak és elajultak. A processzió tagjai a leghőzelebbi állomásépületbe

menekültek és valósággal megröhbanták az ott veszteglő vonatokat, hogy azokban menedéket találjanak. A tolongásban száz embert nyomtak össze. Chicagoból külön kórházvonatot kellett kirendelni a sebesültek és halottak elszállítására.

Letartóztatták a Victoria malomkoncertn igazgatóit

Külföldi feljelentésre indult meg a vizsgálat Bacher Emil és Fábri Oszkár ellen. Százhetvenmilliárd korona a koncert adóssága

(Budapest, június 28. Az Uj Kelet tudósítója.) A kuniaposti rendőrség szombaton délelőtt a nagyüzemi büntetőügyben kezdte meg a nyomozást, amelynek adatai a külföldi gazdasági életben is nagy feltűnést fogtak kelteni. Mint ismeretes, néhány hónappal ezelőtt a Viktória-malomkoncertn a chicagói tőzsdén igen nagy összegben gabona-határidős ügyleteket bonyolított le. Ezek a spekulációk balul ütöttek ki, aminek következtében a Viktória malom óriási anyagi veszteséget szenvedett. Ennek következtében az egész malomkoncertn összeroppant. A Viktória-koncertn veszteségeinek nagyságáról fantasztikus hírek kerültek akkoriban forgalomba, de hogy milyen nagy lehetett ez a veszteség, azt még senki nem illesztette jobban, mint az a tény, hogy a dugasdag malomkoncertn érdekeltjei egész sereg vidéki és külföldi malom tartozik, amelyek mind válságba jutottak.

A Viktória-malom érdeképviseletébe tartozik a ceglédi, szolnoki, csongrádi, bajai, kiskunfélegyházi, szabadkai, nagyváradai, szarajevói, temesvári és több budapesti malom, a mezőgazdasági malom és még számos ismert nagy malom. Közgazdasági körökben általános volt az a vélemény, hogy példátlan károsodás érte a Victoria koncertn és ennek hatása az egész magyar közgazdasági és pénzügyi életre nagy kihatással lesz.

Gondatlanság és súlyos mulasztás?

Már a hatalmas vállalat összeomlásakor, amikor a magyar nemzetgyűlésen is szóváltott a Viktória ügyét, nyíltan céloztak arra, hogy az összeomlásért gondatlanság, vagy súlyos mulasztás terheli a vállalat vezetőit. Az ügyészség utasítást kapott, hogy a bonyodalmis ügyben indítson vizsgálatot. Az ügyészség a rendőrséget utasította a vizsgálat és a kihallgatás megkezdésével, mely a kihallgatások befejezése után áttette az aktákat az ügyészségre. Szombaton délelőtt dr. Sutrache Gusztáv főügyész utasította a rendőrséget, hogy állítsák elő Bacher Emilt, a Viktória-malomkoncertn vezérigazgatóját és Fábri Oszkárt, a Konkordia-malom igazgatóját kihallgatás céljából.

Bacher egész testében reszketett...

Szombaton délelőtt félhat órakor állították elő Bacher Emilt, aki egész testében reszketett, amikor auligeti villájában a detektívek megjelentek. Kérte a detektíveket, hogy ne az ő automobiljában menjenek, hanem az ő költségére fogadjanak egy autótaxit. Azt mondta attól fél, hogy együttes távozásuk túlságos feltűnést keltene. A rendőrségen a letartóztatás körülményeiről nem szivárgott ki semmi, a pesti lapok szerint jogszárvai és csehszlovákiai érdekeségek feljelentésére indult meg az eljárás Bacher ellen. Tudvalevőleg a malomkoncertnek Ujvidéken is van egy malma és egy halastava. Ebben a két vállalkozásban az előző évi dugasdag jogszárv Lovrekovics család váltott erős érdekeltséget. Az utóbbi időben büntetőjogi differenciák merültek fel Bacherék és Lovrekovics között. Lovrekovicsék követeléseiket nem látták biztosítottak egy esetleg magindítandó polgári per során és ezért büntetőjogi útra terelték üzleti elszámolásukat.

A temesvári műmalom ügye

Lovrekovicséknek a tartozás kiegyenlítéséről akarták adni a temesvári műmalom, amely ugyancsak a Viktória-koncertnbe tartozik, azonban Lovrekovicsék jogi képviselője ezt nem fogadta el. Amíg Bacher egyfelől a jogszárvaiak képviselője szorongatja, addig Csehszlovákiaiban a pozsonyi gőzmalommal is baj támadt. Itt is üzleti elszámolási zavarok támadtak, szintén büntetőjogi következményekkel. Bacherék el akarták kerülni a feljelentést és ezért szanálói akarták a vállalatot. Egy váratlan dolog azonban a szanálás terveit teljesen felborította.

Közbelép az adóprós

A csehszlovák kormány ugyanis másfél millió szokol adót vezet ki a malomra s így a különbözőben is zavarokkal küzdő malom a nagy terhet nem bírta el. A csehszlovák tőkésök látván a reménytelen helyzetet, egyidőben Pozsonyban és Budapesten feljelentést tettek a Viktória-koncertn és névszerűen Bacher Emil vezérigazgató ellen. Ennek a két ügynek aktái fektüsznek az ügyészségen. Fábri Oszkár, a Konkordia-malom igazgatóját egész éjszaka detektívek keresték, azonban nem akadtak nyomára, míg végre vasárnap reggel sikerült őt is megtalálni és őrietbe vették a rendőrségen. Ugy Bacher, mint Fábri Oszkár a magyar közgazdasági életnek jelenős alakja. Különösen Fábri Oszkár ismereték jellemes és megbízható tetteimbernek, ahinek egyetlen szenvedési az autópórt volt.

Hegedüs Loránd Bacherről

Hegedüs Loránd, volt pénzügyminiszter nyilatkozott a Bacher-ügyben és kijelentette, hogy

Fegyveresen akadályozták meg a nagyváradi városi tanács alakuló ülésének megtartását

Lázár Aurél dr. nyilatkozata az incidensről

(Nagyvárad, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyváradi megválasztott tanács dr. Lázár Aurél vezetésével tegnap délután alakuló gyűlését akarta tartani a városháza tanácsstermben, azonban a rendőrség tudomást szerezve a készülődésről, lezáratta a városháza összes kapuit, az ajtókat fegyveres rendőrök és detektívek állták el és nem engedték be senkit. Mivel a városi tanács a törvények értelmében csak a városháza termeiben tarthat alakulógyűlést és mivel nem tudták bejutni a városháza épületébe, dr. Lázár Aurél, dr. Bárdos Imre választott tanács-tag hátán jegyzőkönyvet vett fel, amelyet az összes tanács-tagok aláírtak és erre szétszórtak.

Bombamerénylet készült a városháza ellen?

A városházi eseményekkel kapcsolatban dr. Lázár Aurél, a nemzeti párt egyik vezető-egyénisége a következőket mondotta az Uj Kelet munkatársának:

— Ismeretes, hogy a szabadon megválasztott városi tanácsot a kormány nem ismerte el és az új tanács kinevezése ellen beadott petícionkat miniszteri rendelettel visszautasították. De a választóreform 27. ik paragrafusára alapján mi törvénytellenek tartottuk az interimáris bizottság kinevezését, mert az nem képviseli a választók akaratát. A polgárság bizalma miniket állított a város élére és ezért a polgársággal szemben obligónk volt, hogy az általa ráruházott törvényes jogainkat gyakoroljuk. Ez indította a megválasztott városi tanácsot arra, hogy megtartsa alakuló közgyűlést. A meghívókat nyilvánosan küldöttem szét és így szerzett róla tudomást a rendőrprefektúra is.

— Amikor Bukarestből most hazajöttem, előre tudtam, hogy meg fogják akadályozni az alakulógyűlés megtartását. Az események igazolták. Amikor nem akartak beengedni a városházára, felszólítottam a karhatalmi parancsnokot arra, hogy mutassa fel írásbeli rendeletét a közgyűlés megakadályozására. De a rendőrtiszt erre nem volt hajlandó. Később megtudtam, hogy nem is volt írásbeli parancsa. Az esetről jegyzőkönyvet vettünk fel és feljelentést tettünk úgy az ügyészségnél, mint a belügyminisztériumnál.

— A rendőrség utólag azzal a naiv indokolással igyekezett fellépését kimagyarázni, hogy a napokban titkos feljelentés érkezett a rendőrprefektúshoz, amely szerint a városháza ellen bombamerényletet akarnak elkövetni és ennek megakadályozására vezényelték ki a karhatalmat. Mondanom sem kell, ez a kifogás olyan átlátszó és komolytalan, hogy nem is érdemes vele foglalkozni.

— Ugy ezekért, mint a parlamenti választások alatt történt visszaélésekért és erőszakosságokért egyedül a magyar párt vezetőségét teszem felelőssé. A magyarpárti vezetőség

Bacher volt a leglényesebb elméjű emberek egyike, akit a magyar közgazdasági életben megismert. Russa Illés, a Viktória-koncertn likvidálására kirendelt bizottságnak elnöke szintén nyilatkozott a lapoknak. Kijelentette, hogy őt teljesen leajította ez a drámai fordulat, mert semmi olyant nem állapított meg, amelyből Bacher büntetőjogi felelősségére lehetett volna következtetni. Bacher ügyvédje, dr. Székely Lajos kijelentette a lapok tudósítóinak, hogy Bacher előzetes letartóztatása azért történt, mert az ügyészség az angol kölcön feltételeit túlságosan terheseknek találja és emiatt a hűlen kezelés esetét látja fenforogni. Azonnal felhívta a modást jelentettek be a letartóztatás ellen. Kijelentette még az ügyvéd, hogy kizáróan csak hűlen kezelés címén van folyamatban Bacher ellen. Minden más hír pusztán kitalálás és fantasztikum.

Százhetvenmilliárd adósság

Bacher letartóztatása külföldi körökben is nagy feltűnést keltett. Bacher iránt nemcsak a szomszédállamok, hanem Anglia, Franciaország és Amerika pénzhatalmasságai is érdeklődtek. A két malomigazgató ellen a pénzügyminisztérium kezdeményezésére a nyomozást család és hűlen kezelés címén indította meg az ügyészség. Eddig harminc tanut hallgattak ki. A malomkoncertnek 170 milliárd adóssága van. Egy angol konzorciumnak 200 milliárddal tartozik, amely összeg a Molinum szanálása körül merült fel. Fábri hűlen kezelésével vádolja az ügyészség, mert nagyobb összegű előlegeket vett fel az igazgatóságától.

volt az, amely szavazataival érdemtelen mandátumokat szerzett a néppártnak. Közismert dolog, hogy különösen Bihar megyében nincs is Averescu párt (s mégis ugyszólván az összes mandátumot a néppárt kapta, ami népkarát meghamisításával történt. És ez csakis a magyar párt vezetőségének helytelen politikája miatt történt, amelynek azonban nem a vezetőik, hanem a magyarság fogja kárát látni. Lehetett-e tiszta választás az, ahol Lasca Demeter kibukott? Hiába hártja el magáról az ódiomot a magyar párt, amely — mint a kormány fegyvertársa — egyaránt felelős a történelemért. A magyar pártok nem lett volna szabad elfogadnia olyan mandátumokat, amelyekhez erőszak árán jutott és amelyek így nem illetik meg.

— Ujabb antiszemita kilengések Kolozsváron. Vasárnap este felelőtlen elemek ujabb — szerencsére kisebb jelentőségű — botrányokat provokáltak Kolozsvár utcáin és sétaterén békés zsidó járókelők inzultálásával. Vasárnap este egy éretlen fiatalemberekből álló csoport a Malom utcai Beth Abraham-imaházba igyekvőket támadta meg és inzultálta őket. Tegnap délután pedig a malom utcai Vadul Motilor előtt az arrajáró Farkas Endre kereskedőt két fiatalember becipelte az étterembe, ahol rövid szóváltás után utlegelni kezdtek. Farkas védekezni próbált, majd sikerült magát kiragadnia támadói karjaiból és az utcára futni, ahol a rendőrszem védelme alá helyezte magát.

Aranyat, platinát,
régí fogszorokot legmagasabb áron vesz
Transilvania
Dental Depot
Gluj, Strada Jorga No 3.

ZSIDÓ KÖZÉLET

Brassói hírek

Nagyfontosságú és elvi jelentőségében rendkívül értékes lépésre határozta el magát a brassói orihodox hitközség. Legutóbb megtartott közgyűlésén erre az évre ezer lej Keren Kajemet-hozzájárulást szavazott meg. Ismeretes, hogy két hónappal ezelőtt Brassó másik zsidó hitközsége is felvett ezévi költségvetésébe ötezer lej Keren Kajemet-hozzájárulást, miáltal például statuált Erdély hitközségei számára. Figyelemreméltó mindenestre, hogy a két brassói hitközség már elkészített költségvetéseit illesztette be a Nemzeti Alap részére ezévi hozzájárulásait és határozataiban a jövő esztendőre nagyobb összeg kiutalását helyezték kilátásba.

Említést érdemel az idejéi sékelakció eredménye is. Az elhelyezett sékelek száma a lehető maximális: négyezer sékel! A zsidó összlakosság száma ezeröttszáz. A sékelakció szép eredménye a jól fejelemzett, példásan szervezett és közös munka blokkba tömörült ifjúsági csoportok érdeme.

Megírtuk annak idején, hogy jubiláris ünnepségre készül a brassói zsidóság abból az alkalomból, hogy száz éve áll fenn a neológ hitközség, hetvenöt éve a Chevra Kad'sa, ötven éve a Nőegylet és 25 éve a templom. Az ünnepségek június hónapra voltak tervezve. Újabb határozat szerint azonban decemberben lesznek megtartva a jubiláris ünnepségek, országos jelleggel.

Addig is intenzív iskolaépítő akció indul. Bizottságok fogják felkeresni a zsidó családokat és minden remény megvan arra, hogy még ez évben megkezdhetik az elemi iskola építését. Az ötezer lejes adományozók nevét az építendő iskola előcsarnokában márványtáblán örökítik meg.

Herzl halálának évfordulója alkalmából szombaton este félkilenc órakor a hitközség tanácstermében, a helyecsoport rendezésében emlékünnepe lesz. (F. P.)

A marosvásárhelyi statusquo hitközség tisztújító közgyűlése

Június 27-én, vasárnap tisztújító közgyűlést tartott a marosvásárhelyi statusquo izraelita hitközség képviselőtestülete. A közgyűlés a következő új hitközségi elöljáróságot választotta meg a már mult héten egyhangulag megválasztott Rottmann Mór elnök vezetése alatt: alelnökök Porjesz Sándor, Mestitz Andor, gondnokok Bretter Lajos, Lázár József, Seidler Naftali, pénztárnok Szűcs Dezső, ellenőrök dr. Sámson Lajos, Mittelmann Hermann, gazda Gott Adolf, ügyész dr. Horváth Simon.

A Palesztinahivatal közleményei

1. Tudomására hozzuk a Palesztinába kivándorlóknak, hogy a legújabb rendeletek értelmében külföldi valutában csak 5000 lejt szabad kivinni. Aki nál több pénzt talál, azt a pénz elsobzásán kívül még szigorúan meg is büntetik. Aki több pénzt akar kivinni, annak feltétlenül engedélyt kell szereznie. 2. A Palesztinahivatal felhívja a kivándorlók figyelmét arra, hogy Palesztinában most erélylinek elviselhetetlen a meleg és minden kivándorlónál mutatkozik a „Papatacsi“ betegség és ezért azt tanácsoljuk, hogy utazásukat inkább szeptember-októberre halasszák. 3. A palesztinai kormánytól bevándorlási engedélyt kapott: Lanzner Ábrahámné és 6 gyermeke (Ludosul de Mures) és Friedmann Jehuda Menasche 52 éves (Oradea Mare Piata M. Viteazul 12). A cionista exekutívától „Hamlaza“ t kaptak Teitelbaum Móse (Cluj, Str. Bucur) és Indig Ráchel (Viseul de Sus).

A kolozsvári „Ezra“ Herzl-emlékünnepe

A kolozsvári „Ezra“ zsidó főiskolai hallgatók egyesülete július 4-én, vasárnap nagyszabású Herzl-emlékünnepeket rendez kimagasló műsorral. A nagyszabású ünnepség részletes programja a következő: Megnyitó beszédet dr. Herskovits Ferenc tart. Beeski Irén verseiből olvas fel. Braun Margit

Budapestre utazók!

60 lejes magyar vizumot

és féláru vasuti jegyet (oda vissza) Kolozsváron kizárólag a Főtér 1 szám alatti menetjegyirodában szerezhetik be.

Chopin Scherzóját adja elő zongorán. Forgács Sándor, a kiváló drámai színész zsidó verseket szaval. Dr. Hamburg József ünnepi beszédet mond. Braun Teréz Gizkaly János Herzl versét szavalja. Ernster Isája héberül szavalja el a „Herzl vanachua“ című költeményt. Schwimmer R. zongorázik. Dr. Mark Hillel szavata után Antal István egy Liszt-balladát zongorázik ismert művészetével. A záróbeszédet dr. Klein Miksa tartja.

Herzl-emlékünnepe Maramaroszigeten

Mint minden évben úgy az idén is igen fényes keret-között fogja megünnepelni július 3-án a Szinkörben a maramaroszigeti zsidóság Herzl évforduló emlékünnepeit. A kitünően összeállított program a következő: Dr. Fried Ábrahám a maramaroszigeti helyecsoport társelnöke prólogot mond. Kaufmann Dezső a Barisszia roz-risonja, Herzl életrajzát fogja ismereteni. Fried Miksa az Új Kelet maramaroszigeti megbízottja, a Kis-Barisszia egyik tagja magyar és héber költeményeket fog szavalni. A kitünő somér-énekeskar az „El mále ráchmimot“ és más aktuális zsidó

dalokat fog énekelni. Ezután a Maramaroszigeten állomásozó kitünő Szendrey ezredésű drámai együttes a „Bilincsek“ című zsidó tárgyú drámát fogja színre adni. Az ünnepély iránt, amelyet a maramaroszigeti Barisszia rendez, óriási érdeklődés nyilvánul meg. A maramaroszigeti Barisszia ezenkívül tervbevette még azt, hogy rövid időközönként Maramaros nagyobb zsidó lakta községeiben is meg fogja ismételni a Herzl-emlékünnepeket.

A kolozsvári Sékelbizottság

ezt is felhívja az összes sékelgyűjtőket, hogy még a hét folyamán számoljanak el a gyűjtés eredményével. Köztudomású, hogy június végével a gyűjtés első fázisa lezárul és a sékelkönyvecskékre annál nagyobb szükség van, mert július hónapban kiegészítő gyűjtést kell rendeznünk, amihez szükségünk van az eddigi adatokra. A Sékelbizottság hiszi, hogy ezt a felhívást, amelyet már több személyre szóló értesítés előzött meg, nem kell majd megismételnie. Ezen a hátralévő néhány napon mindenki igyekezzék a ráeső részt befizetni.

Tíz évre ítelték a két államnak kémkedő Guttman Pált

Réthy Endrét, a geszti Tisza-uradalom jószágigazgatóját felmentette a hadbíróság

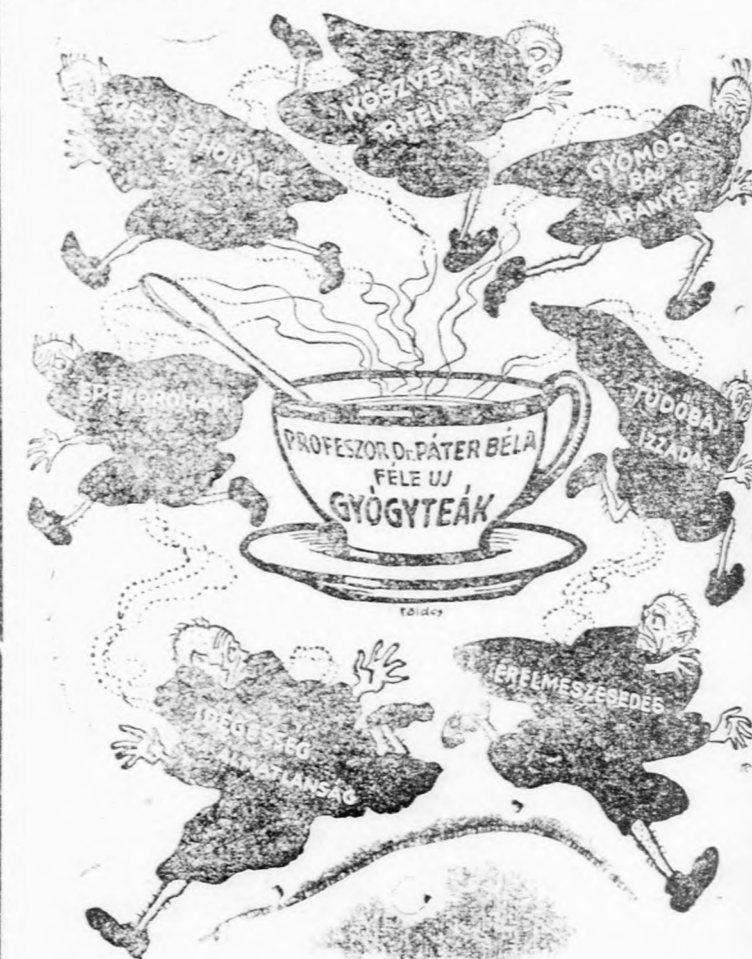
(Cluj-Kolozsvár, június 28. Az Új Kelet tudósítójától.) A rendkívül érdekes kémkedési perben hozott ma ítéletet a kolozsvári hatodik hadtest hadbírósága. Vádoltként Guttman Pál, a nagyváradi huszárezred katonája szerepelt, aki a vádirat szerint egy magyar határszéli faluban próbált magának lovat vásárolni. Geszt mellett átment a határon, de nem tudott magának lovat vásárolni és ezért vissza sem jött. Itt kezdődött meg Guttman Pál kálváriája, amely végül is furcsa kémkedési históriába sodorta őt be. Magyarországon ugyanis egy csendőrpátrulle elfogta és Debrecenbe kísérte, ahol az ottani kémkedési osztag vezetője, Tiszafalvi István ezredes azt az ajánlatot tette neki, hogy kémkedjék a magyar vezérker részére.

Vallomása szerint Guttman az ajánlatot visszautasította, mire börtönbe vetették. A börtönből megszökött és egyhónapi izgalommal teli barangolás után Kőtegyánnál megpróbált visszatérni az országba. A magyar határrendőrség azonban elfogta és ismét Debrecenbe vitték. Itt Tiszafalvi ezredes megismételte előző ajánlatát, amit Guttman — vallomása szerint — azzal a céllal, hogy végre hazajuthasson, elfogadott. Erre Tiszafalvi ezredes határozott megbízással látta el különösen arra vonatkozólag: milyen átcsoportosításokat fogantatna Románia egy orosz háború kitörése esetén és milyen erős hadsereg maradna ebben az esetben a magyar-román határon. Pontos információkat kért ezenkívül a 33 és 85. és 86. gyalogezred létszámára, felszerelésére és parancsnokaira vonatkozólag. Guttman Geszt-nél átlépte a magyar-román határt és Nagyszalontára érve, jelentkezett a közben agyonlőtt Fotti szigurancafőnöknél, akinek töredelmesen bevallotta misszióját. Közölte egyúttal azt is, hogy amennyiben ezt teljesíteni fogja, úgy egy sokkal fontosabb megbízással Marosvásárhelyre fogják küldeni, egy ottani magasrangú katonatiszthez. Ebben a reményben Guttman hamis adatokkal felszerelve, visszaküldték Debrecenbe, egyúttal megbízást adva neki, hogy Magyarországról bizonyos információkat szerezze. Guttman kétizben is járt azóta Debrecenben és vissza, anélkül azonban, hogy ketős megbízásaiból valamit is teljesített volna.

Midőn másodszor visszajött Magyarországról, elfogták és hadbíróság elé állították. A mai tárgyaláson vádoltként szerepelt még Réthy Endre, a geszti gróf Tisza István-féle uradalom jószágigazgatója is, aki a vád szerint néhány napig menekedést adott Guttman Pálnak, azonkívül egy levelet átjuttatott a geszti magyar kémszervezet vezetőjének, Szendrei kapitánynak. A vádat Mircea Gheorghescu kapitány királyi biztos, a védelmet Stetescu és dr. Dunca ügyvédek látták el. Hosszú tárgyalás után, amely a késő esti órákba húzódott el, a hadbíróság kémkedés és dezertálás büntetében bűnösnek

mondotta ki Guttman Pált és tíz évi börtönre ítélte. Réthy Endrét és az ügyben még harmadrendű vádoltként szereplő Traian nagyváradi tiszthelyettes a hadbíróság a vád és annak következményei alól felmentette. A védők enyhítésért felebeztek, hangsúlyozva, hogy Guttman csupán a véletlen szerencsétlen összejátszásának áldozata.

* Pal szatina legújabb és legtokéletesebb falcképe 100 lej. az Új Kelet könyvosztályában.

A betegségek eltűnnek, ha a Professzor dr. Páter különféle gyógyteáit használjuk.

A Prof. dr. Páter féle gyógyteák tekercs- és dobozcsomagolásban vannak forgalomban. — Csak rövidebb szükségletnél vegye a kis tekercs-csomagot, hosszabb használatnál mint elsőnyesebb, a dobozcsomagolás ajánlatos (3 1/2-szeres tartalom, 20% -os ármegtakarítás.)

A Prof. dr. Páter teák valamennyi gyógyszerárban és drogueriában kaphatók. Ha beszerzése nehézségekbe ütközne, úgy forduljanak lerakatunkhoz:

GSILLAG GYÓGYSZERTÁR
Braşov, Hosszu-utca 14.
Kérjenek ingyen ismeretető-könyvecskét.
Vezérképviselő: **AMPHORA R. T., BRAŞOV.**

Legolcsóbban **fest, tisztít UNIO, Cluj** Fiókküzet Str. Bariţiu 2., Str. Iuliu Maniu 8. Cal. Moţilor 110. Gyár C. Regele Ferdinand 133. Telefon 877

A p...

Kedve...

(Genf, június 21-én) A Népszövetség június 21-én vonatkozó kértárus fenható ügyeit tárgyalta. John Scott k... nisztrációját.

A bizottság tizenegy órák adminisztrációval a pale ezredes képvis

Először fel Palesztináról évi jelentését. bizottság küld zett kérdésekn községi közig...

Keleteu...

A london...

(London, június 28-án) Junius vándorlási kö szakszervezeti hívott össze. és hat tenger

Mr. John vetség titkára világvándorlás különösen kite nehézségeire. felhárdt antisz tette a zsidó ban. És a zsi szerűen egy megy Amerik lyeiken csak Palesztina fel ságilag, min palesztinai e megmutatták képeységét.

A Poale kongresszusn

A par...

Groza Péte...

(Bucures tudósítójától) hogy a kor lás óta esed verul“ szeri a király hű A parlamen rekesztik be miniszterek indul Batig személyéről Annyi szon Groza Péte Iescu mini munkaügyi tudni véli, nisztert a teendőit a tábornokra mond egy Racanu tá nevezése meg a vég felajánlottá s ha elfog kormányzó

A palesztinai kincstári birtokok ügye a Népszövetség előtt

Kedvező jelentést tett a kormány képviselője. Az arabok megváltoztatták politikai magatartásukat

(Genf, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Népszövetség állandó mandatórius bizottsága június 21-én tárgyalta a brit mandátumokra vonatkozó kérdéseket. Először a brit mandatórius fenhatóság alá tartozó afrikai Tanganyika ügyeit tárgyalták le, amely alkalommal Mr. John Scott képviselte a terület angol adminisztrációját.

A bizottság a rákövetkező napon délelőtt tízenegy órakor kezdte meg a palesztinai brit adminisztráció tárgyalását. Nagybritanniát ezúttal a palesztinai kormány főtitkára, Symes ezredes képviselte.

Először felolvasták a brit kormánynak a Palesztináról és Transzjordániáról szóló 1925-ös jelentését. Ezután Symes ezredes felelt a bizottság különböző tagjai részéről hozzá intézett kérdésekről. Kifejtette, hogy az egységes községi közigazgatás már a vallási közösségek

különbözösége miatt is nehezen keresztülvihető, a községalkotások egy részét, amely egyébként a városi adminisztrációhoz tartozna, vallási közületeknek kell ellátniuk. Különösen áll ez az iskola és kultusügyekre, a közegészségügyre és a szociális jóléti intézmények egy részére, különösen a jótékonyra.

A politikai vonatkozású ügyek során Symes ezredes kimerítően ismertette a cionista szervezet és a Waad Löuml (a palesztinai Zsidó Nemzeti Tanács) beadványát és a két fontos testület viszonyát a kormányhoz. A földigénylés problémája tekintetében a zsidó település mellett foglalt állást. Végül ismertette az arabok petícióját és közölte, hogy az arabok mégis kezdik belátni, hogy a mandatórius hatalommal szemben való ellenkezésük soha nem hozhat nekik kedvező eredményeket. Ugy látzik, most már politikájukat arra rendezik be, hogy résztvegyenek a közigazgatásban.

Kelet Európában évente százezer ember áll készen a kivándorlásra

A londoni kivándorlási világhongresszus. A féktelen nemzeti politika üti el a kivándorlókat hazájukból

(London, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Június 22-én kezdődik meg itt a világvándorlási kongresszus, amelyet a nemzetközi szakszervezeti szövetség és a II. Internacionálé hívott össze. A kongresszuson tizenhét európai és hat tengerentúli állam képviseltette magát.

Mr. John W. Brown, a szakszervezeti szövetség titkára, részletes beszámolót tartott a világvándorlási mozgalomról és ennek során különösen kitért a zsidó emigrációs mozgalom nehézségeire. A kelet-európai államokban újból feléledt antiszemitizmus rendkívül megnehezítette a zsidók helyzetét ezekben az országokban. És a zsidóság ma már nem segíthet egyszerűen úgy magán, hogy kapja magát és ki megy Amerikába. Amerika elzárta kapuit, amelyek csak igen szűk részeket hagytak nyitva. Palesztina felvevőképessége pedig ugy gazdaságilag, mint politikailag korlátozó van. A palesztinai szakszervezetek ezen a téren ismét megmutatták a zsidók nagyszerű szervező képességét.

A Poale Zion emlékiratot nyújtott át a kongresszusnak, amelyben közli, hogy a kelet-

európai államokból évenként százezer zsidó vándorolna ki, ha lenne hová.

Az egyik amerikai delegátus azzal indokolja az Egyesült Államok új emigrációs politikáját, hogy az amerikai munkabérek, a bevándorláskorlátozása óta, erősen emelkedtek és éppen a munkásság az, amely ezért az újabb jövevényeknek ajtót mutat.

Johnaux francia delegátus érthetőnek találja az öslakosságnak ezt a védekezését.

Knoll (Németország) viszont arra hívja fel a kongresszus figyelmét, hogy Európában is ezek az öslakos szempontok (nemzeti és politikai korlátozások) készíthetik kivándorlásra az embereket. A kongresszust ma fejezték be és ezalkalommal a következő határozatokat hozták:

1. A ki- és bevándorlás korlátozó.
2. Védeni kell a kivándorlást.
3. A kivándorlást szociális és gazdasági okait sürögösen tanulmányozni kell.
4. Meg kell szervezni és anyagilag támogatni kell a vándorlási mozgalmat.

A kongresszus résztvevői azután elutaztak az angol fővárosból.

A parlamenti ülésnek berekesztését követő napon átalakul a kormány

Groza Péter dr. erdélyi miniszter lesz. A katonaprefektusok egyrésze ott akarja hagyni a hadsereget

(București-Bukarest, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Politikai körökben úgy tudják, hogy a kormány újjászervezésének a megalakulás óta esedékes ügye aktuális lett. Az „Adaverul” szerint a kormány rekonstrukciója még a király külföldre utazása előtt fog megtörténni. A parlament mostani ülészakát július 10-én berekesztik be, másnap délelőtt megtörténni az új miniszterek kinevezése és esküvételük és este indul Batignollesbe a király. Az új miniszterek személyéről még nem történt végleges döntés. Annyi azonban máris biztosra vehető, hogy Groza Péter erdélyi miniszter lesz, míg Burlescu miniszterelnökségi államtitkár a köz munkügyi tárcát veszi át. A lap még azt is tudni véli, hogy Sergiu Nitza beszarábiai minisztert a kormány eljű, amennyiben az ő teendőit a kormányzóvá kinevezendő Rascanu tábornokra ruházzák át. Ezzel azonban ellentmond egy másik autentikus hír, mely szerint Rascanu tábornoknak végleges beszarábiai kinevezése ügyében még mindig nem történt meg a végleges döntés. Rascunak ugyanis felajánlották a kamara helyettes elnöki tisztjét és ha elfogadja, akkor más megy Beszarábiába kormányzóznak.

A liberálisok kizárták egyik szenatorukat

Sokkal érdekesebb szenzációnak tartják politikai körökben a liberális párt tegnapi izgalmas lefolyású értekezését, amelyen kizárták a párt tagjai sorából Deleu megválasztott szenátort és Stefan Stefanescu volt galiciai primárt. Mindkettő ellen az a kifogás, hogy a választásoknál kétszínű magatartást tanúsítottak. A kizárás érdekesét fokozza az, hogy ez az első eset, hogy a pártból való kizárás miatt az illető mandátumát is elveszítette.

Szamosmegye új prefektusa

A holnapi hivatalos lapban megjelenik Boca megválasztott szolnokdoboai képviselőnek prefektussá való kinevezéséről szóló rendelet. Boca tudvalevőleg listavezetője volt a szamosmegyei kormányzatnak és így bejutott a parlamentbe. Prefektussá való kinevezése folytán lemondott mandátumáról, amelyet így Hodos Alexandru, a kolozsvári „Biruinta” című kormánypárti hivatalos lap főszerkesztője nyert el.

A prefektusi és más közigazgatási funkciókkal megbízott tisztek ügyében még nem történt döntés. Számos tiszt meg akar maradni a kö-

igazgatásnál és kilép a hadseregből. A belügyminiszter azonban, különösen a prefektusi tisztségeket, inkább közigazgatási szakemberekkel kívánja betölteni.

Siva-aszar Bötamuz

Tacitus jelenti: „A zsidók túrelme Gessius Florus procurátorra való kinevezéséig tartott, alatta megkezdődött a zsidó háború.”

A világtörténelemnek ez a leghevesebb szabadságharc a keresztény idősámítás hatvanhatodik évétől hetvenedik évéig tartott és eszmei tartalma ez volt: „Mi érvényesüljön: az igazság hatalma, vagy a hatalom igazsága?” Magában a zsidóságban nem volt egységes az álláspont a rómaiakkal szemben való magatartás tekintetében. A mérsékelt farizeusok a harc kilátástalansága miatt azt ajánlották, hogy a Palesztinában élő zsidó nép teljesen tartózkodjon a rómaiak vallásától és népi sajátosságuktól, szellemileg izolálja magát tőle és ne engedje, hogy belső életébe behatoljanak ezek az idegen hatások. Velük szemben állottak a radikális farizeusok, a zeloták, akik a politikai szabadságban látták a zsidóság egyéni karakterének és fajfentartásának biztosítékait.

A zsidó patrióták hősi elszántságával szembe kellett szegeznie Róma minden stratégiai hatalmát. Jeruzsálem körül nagy erődítéseket és sáncokat a rómaiak lázas sietséggel készítették el a nagy, a borzalmas leszármolásra. Josefus Flavius, aki maga is szemtanúja volt ennek a mészárlásnak, ezeket írja: „Egész nap és egész éjjel szünet nélkül csak támadások, megrohanások, a sáncokon való közelharcok. Mindkét részen irtózatos mészárlás. Jeruzsálem védői bizonyára továbbra is kitartottak volna, ha az ellenség nem nyert volna döntő segítőtságot az éhségben. A Talmud megindító jelenetekről számol be. A gazdagok még valahogyan el tudták látni a sáncokon harcoló ifjakat élelemmel, azonban a lakosság többsége az éhenhalás előtt állott. Ha eltávoztak a városból, hogy a falvakon valami élelmet keressenek, rendszerint az arrafelé cirkáló rómaiak keze közé estek és a legborzalmasabb kínhalált kellett elszenvedniök. Titusz azt követelte, hogy ezeket a menekülőket keresztre feszítsék és állítsák olyan helyre, ahová a harcok zsidó seregek és Jeruzsálem népe szabad szemmel ellát. És a historikus hozzá teszi: „A keresztrefeszítettek száma olyan nagy volt, hogy a dombon már nem volt hely a keresztfák számára és a közeli erdő már nem tudott elegendő fát nyújtani keresztre. Titusz erre elrendelte, hogy az éhezők kezét vágják le és a megcsönkített embereket szállítsák vissza a városba, hogy a borzasztó látvány eljessze a zsidókat a további harctól.”

A zsidó harcosokat azonban nem bátorlalták el a rómaiaknak ez a kegyetlensége, hanem fokozta harciasságukat. És sokáig tartott, amíg a nagy-szerűen felszerelt római hadak az éhes várost bevehették. Ha az egyik falat sikerült bevenniök, mögötté más falak állottak el hódító utjukat. Tamuz 5-én azután sikerült a templom bástyáit bevenniök. Az őrséget lemészárolták és Gus-Chalavból származó Jochanan és nagyszerű csapata a Templom elöndvarán sáncolták el magukat. Innen még egyszer eredményesen verték vissza az ellenséget, amelynek azonban hódító előnyomulását nem lehetett megakasztani. A mindennapi áldozatot Tamuz 17-én már be kellett szüntetni, mert az ellenség bármely percben behatolhatott volna a templom legbelsejébe.

Tamuz 17-én elaludt az örök tűz a Templom oltárán, tűz, amely szimboluma volt a zsidó lelkesedésnek és örök lángolásnak. Ezen a napon eldőlt, hogy mi érvényesüljön: az igazság hatalma, vagy a hatalomigazság. Nehány hét és meg volt pecsételve a zsidóság sorsa.

A vallás bűjtöt parancsol erre a napra: az év leghosszabb bűjtjét. A bűjt pedig jelenti a belső megtisztulást, az élet salakosító dolgaitól való elvonatkoztatást, jelenti az önmegtartóztatást, a léleknek fölfelé ivelését. Az áldozati tűz elaludt és helyébe a zsidó lélek áldozati tűzének kell jönnie.

Figyelem!

Kárpitások és kocsigyártók kellékeit legolcsóbban **Back Bernát** áruházában szerkeztetik be. Oradea-Mare, P. Regina Maria No 1.

Telefon 955

29 június 29
aramarosszigeten
rsulat drámai
tárgyu drámát
at, amelyet a
fási érdeklődés
B. risszia ezen
id idközökaként
gekben is meg
yel et.
tság
rűjtöket, hogy
a gyűjtés ered-
a végével a
lkönyvecskékre
ius hónapban
amihez szük-
Sékelbizottság
et már több
nem kell majd
néhány napon
efajz.i.
nak
mentette
évi börtönre
ben még har-
Traian nagy-
ság a vad és
ntette. A vé-
lyozva, hogy
csétlen össze-
életesebb fal-
psztályában.
ha a
különféle
ait
eák tekeres- és
rgalomban. —
e a kis tekeres-
él mint előnyö-
tos (3 1/2-szeres
karitás.)
ák
árban
Ha beszer
y forduljanak
ZERTÁR
nyvecskét.
T., BRAȘOV.
Cal. Moșilor
fon 877

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes zsidó és keresztény zsidó napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Erzsébet
Felelős szerkesztő Dr. Marton Erzsébet
Az Uj Kelet cikkének nyilvánosságát csak a szerkesztőség engedélyével engedjük meg.

A mai naptár

Kedd
6686. Tamuz 17.
Böjtnap
1926. június 29.

— „Akiba” című történelmi regényünk mai folytatása helyszüke miatt a holnapi számra maradt.

— A Ferdinánd király-alapból tíz kisebbségi tanító látogathatja Jorga professzor szabadiskoláját Valeni de Munteban. Balázsfalváról jelentik: Most folyik tudvalevőleg Balázsfalván a Liga Culturala évi kongresszusa, amelyen Jorga is részt vesz. A kongresszus második napján a beszámoló során Jorga bejelentette, hogy az uralkodó által adományozott „Ferdinánd alapból” minden évben 10 kisebbségi tanító látogathatja a Valeni de Muntei népszegyetem előadásait, hogy a román történelmet és a román kultúrát elsajátíthassák. A tíz helyet arányosan fel fogja osztani a romániai kisebbségek között felekezeti szerint.

— A kereskedelmi alkalmazottak tiltakozó gyűlést tartanak az új záróra miatt. A kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak szövetsége ma, kedd este fél 9 óra nagy tiltakozó gyűlést hívott egybe a zárórak kérdésében. Mint ismeretes, a munkaügyi minisztérium a régi zárórak helyett ismételtén az esti 8 órai zárórát léptette életbe, ami ellen ugy az alkalmazottak, mint a főnökök bejelentették tiltakozásukat. A gyűlés iránt, amelyet a szövetség székházában Karolins-tér 2 szám alatt fognak megtartani, általános az érdeklődés.

— Milyen vagyont követel magának a volt német császár? Berlinből jelentik: A volt német uralkodók kártalanítási ügye ugylátszik még nincs teljesen elintézve a népszavazással. Erre vall a Reichstag kártalanítási bizottsága szociáldemokrata tagjának egy beadványa a törvényhozó testülethez, amely így szól: „A sajtó közlése szerint II. Vilmos a versaillesi békeszerződésre való hivatkozással a következő károkat jelentette be: 1. A poseni kastély leltára 544 160 békemárka értékben. 2. A brombergi, poseni és mariewarneri hitbizományok és a Posen és Bromberg járásban lévő hitbizományok fekvőségei. 3. A frascatti melletti fekvő falconieri villa. 4. A Hildebrandt villa Arcoban 360.000 békemarke értékben. 5. A Korfu szigetén lévő Achilleion két és félmillió békemárka értékben. 6. Urville kastély és annak leltára kerek 1,338 000 márka értékben és 7. Hochköngsburg kastély leltára 205.000 márka értékben. Kérdjük, valóban bejelentették-e ezeket az igényeket és ha igen, elismerték-e őket? Milyen okok igazolhatják II. Vilmos igényeinek esetleges teljesítését, amikor a háboru 319 000 károsultjának kérvénye közül csak egészen kis részt intéztek el eddig. És kérdjük, vajjon, azok a fölételek, amelyek a többi károsultak sürgős kielégítését indokolhatják, fönállanak-e II. Vilmos esetében: betegség, rokkantság, saját hibáján kívüli keresetképtelenség, foglalatlan, stb.” Német politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a beadvány tárgyalása elé, amelyről azt hiszik, hogy a Reichsratban nagy vitát fog fölindítani.

— Egyiptomban földrengés volt. Alexandriából jelentik: Az országban heves földrengés volt. Alexandriában több épület megrongálódott. Rhodos szigetén néhány községében nagy károk voltak. Több helyen a világító torony összedőlt.

— Vázsonyi merénylője provokáltatta Pakots Józsefet. Budapestről jelentik: Vázsonyi merénylője, Molnar Ferenc, akinek forgalmiadó-főellenőrré való előléptetését Pakots nemzeti képviselő szavátette, beszéde miatt Pakotsot provokáltatta. Molnar előléptetését tudvalevőleg azóta már visszavonták.

— Könyvtárosok és könyvbarátok nemzetközi kongresszusa Prágában. Prágából jelentik: Június 28-tól július 3-ig a könyvtárosok és könyvbarátok nemzetközi kongresszusa jönnek össze Prágában. A kongresszuson a könyvkiadás összes kérdéseit megvitadják és lefolytatják, ami a könyvekkel foglalkozó összes kategóriák, u. m. kiadók, könyvkereskedők, exlibristák, írók, kutatók és könyvkötők egyenlő érdeklődésére tarthat számot. A kongresszus programján nemzetközi aktuális kérdések szerepelnek és pedig a következő pontok: Nemzetközi kicserélés és az 1886 március 15-iki egyezség novellálása. A számfelveti példányok kicserélése a különböző államok intézetei között. A különböző kategóriájú könyvtárosok kölcsönös kicserélése. A könyvpiac mai krízise. Értékes könyvtárak darabok kölcsönös kikölcsönzése. Ritka példányok sokszorítása fototechnikai úton, tudományos intézetek használatára számára. Egy nemzetközi könyv-katalógus kiadása. A kongresszus további célja, hogy az egyes államok könyvállományáról, könyvállapotáról és könyvgyűjteményeiről a kongresszus résztvevőit informálja. A kongresszus tartalma alatt több kiállítást rendeznek, mely egyrészt képzőművészeti, képek és diagrammáknak az egyes nemzeteknél való kifejlődését szemlélteti, másrészt exlibrisek, miniatűrök, régi könyvnyomtatások, régi és új könyvkötészet, szép könyvek, könyvek gyermekek részére.

— Eljegyzés. Májer Bartuskát Unguras eljegyezte London Nándor Somcuta-Mare. (Minden külön értesítés helyett.)

* A „Czur Salom”-akció vezetője ezúton is felkéri az akció tagjait, hogy a jegyzett parcellák után f. évi július hó 1-én esedékes részletet („A” jegyzők dunamontként 1 font, „B” jegyzők dunamontként 2 font) londoni devizában kizárólag az Erdélyi Hitelbank R.T.-nél Arad, vezetett Czur-Salom folyószámlánkra átutalni sziveskedjenek. Amennyiben korlátozó devizarendelekek miatt valakinek nem áll módjában az átutalást londoni devizában eszközölni, kérjük hogy az esedékes részletnek megfelelő lej összeget ugyancsak az Erdélyi Hitelbank R. T.-nél Arad, vezetett Czur-Salom lej folyószámlánkra átutalni sziveskedjék és a befizetés beérkezésére vonatkozó bankértesítés vétele után napi árfolyamon fonthon kapja elszámolva. Saját érdekében kérünk mindenkit az átutalást csekis fent megnevezett pénzügyintézethez eszközölni, mert az esetleg más pénzügyintézetbe való átutalás esetén is befizetése az Erdélyi Hitelbank R. T.-hez lesz irányítandó és az ily módon előforduló késedelem-ből keletkező árfolyamkülömbözést, valamint átutalási díjért a felelősség az illetőt terheli. Ugyintén kénytelenek leszünk minden f. évi július hó 1-e után beérkező összeg után a megfelelő késedelmi kamatot számitásba hozni

— Primo de Rivera a spanyol összeesküvésről. Newyorkból jelentik: A napokban földerített összeesküvésről Primo de Rivera miniszterelnök, Spanyolország diktátora nyilatkozatot küldött az amerikai United Press-ügynökségnek. „Megerősíthetem, — így hangzik a távirati nyilatkozat — hogy a spanyol kormány ellen, de nem a monarchia ellen, szerveztek összeesküvést. Mi ezt idejekorán fölfedeztük. Több tábornok és számos aktív katonatiszt, valamint szindikalista elemek vettek részt az összeesküvésben. Szerencsére az összeesküvők száma nem olyan nagy, hogy ez veszedelmet jelenthetett volna. A rendőrség az összeesküvés vezetőit letartóztatta, mielőtt bármilyen akcióba kezdekthek volna. A bűnösök bírói üldözésén kívül, a kormány szigorú fegyelmi eljárást is foganatosít a résztvevők ellen és minden egyes tisztet lefokozással fog büntetni”. Ujabb hírek szerint Madrid, Barcellona és Valencia helyőrségeiben a rend nem állott helyre. Huszonegy magasállású tisztet tartóztattak le, közöttük Weyler, Lopez Ochova tábornokot és Saturis Garcia ezredet.

— Lezajlott a Haggibbor közgyűlése. Vasárnap délelőtt zajlott le a Haggibbor Sportegylet rendes évi közgyűlése. A közgyűlés lefolyását és az új vezetőség névsorát anyagtorlódás miatt holnap közöljük.

— Kit terhel a felelősség a kolozskari halálosvégü karambolért? Amint azt előző számunkban jelentettük, a kolozskari összeütközés ügyében dr. Bircescu ügyész és Pastia vizsgálóbíró, az államvasutak üzemvezetőségével karöltve bevezették a vizsgálatot annak megállapítására: kit terhel a felelősség a katasztrófa előidézéséért. A bűnügyi vizsgálat megállapítása szerint az összeütközés előidézője Adam Joan, a kolozsalaguti állomáson szolgálatot tevő állomásfőnök és Dumitru Mocianu, váltókezelő. Eszerint ugyanis az állomásfőnök szabaddra állította a Kolozskara felé induló 3801. sz. tehervonat kijáratú jelzőjét, mire a vonatvezető elindította a vonatot, nem várva be a találkozást. Midőn ezt Adam észrevette, kétségbeesetten hívta Dumitru Mocianu váltókezelőt, akinek módjában állt volna az induló vonatot leállítani. Ez azonban a szolgálati szabályzat határozott utasítása ellenére nem tartózkodott helyén, hanem a mezőn kaszált. Pastia vizsgálóbíró elrendelte ezért Adam és Mocianu letartóztatását, akiket ma átkísértek a kolozsvári ügyészség fogházába.

— Karl Klüger, a csernovitzi zsidóság szenátora. Csernovitzból jelentik: Jelentette az Uj Kelet, hogy Karl Klüger, a zsidó egységpárt jelöltjét a múlt héten megtartott választáson nagy szavazattöbbséggel Csernovitz szenátorává választották. Karl Klüger egyike Csernovitz legnépszerűbb közéleti emberének, akit nemzsidó körökben is meleg rokonszenvvel vesznek körül. Az új szenátor Radautzban született és tizenhétéves koráig rabbi-pályára készült. Később csatlakozott a Haskalamozgalomhoz és miáltal ebben az irányban tevékenykedett, letette a gimnáziumi érettségét és elvégezte a filozófiai fakultást. Ezután újságíró lett és tizenöt éven keresztül egyfolytában szerkesztette a „Csernovitzer Tagblatt”-ot. A háboru után a Joint bukovinai szekciójának lett az elnöke. Klüger öntudatos cionista, aki a zsidóság nemzeti érdekeit fogja képviselni a szenátusban.

— Litvániában visszaadták a zsidó intézmények autonómiáját. Kovnából jelentik: Az új litván kormány ma mutatkozott be a parlamentben. Slesevicsasz miniszterelnök kormány-nyilatkozatot olvasott fel, amely hangsúlyozza, hogy a kabinet demokratikus alapon áll és többek között vissza óhajtja adni a kisebbségi kulturális intézmények autonóm jogait. A miniszterelnök eme nyilatkozata leginkább a zsidó intézményekre vonatkozik.

— Merénylet készült Alfonz spanyol király ellen. Párisból jelentik: Alfonz spanyol király ellen, aki feleségével tegnap érkezett a francia fővárosba, merényletet kíséreltek meg. Két gyanús egyént letartóztattak.

— Kilenc halálos ítélet a Kemál-pasa elleni összeesküvés ügyében. Konstantinápolyból jelentik: Óriási érdeklődés előzte meg a Kemál-pasa elleni összeesküvés pörének tárgyalását, amelyet ma tartott meg a török bíróság. Kilenc összeesküvőt, köztük öt nemzetgyűlési képviselőt halálra ítélték.

* A takarékos áramfogyasztású izzólámpa csökkentheti a világítási költségeket. Vásároljon „Tungsram” félfattos izzólámpát.

* Zongoristák figyelmébe. Megjelent a „Hadibuk”-nak An-ski világhírű drámájának Engel által írt kísézőzenéje. Ára zongorára 120 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában.

Kereskedők figyelmébe!

Festünk bármilyen gyapju, műselyem és pamut fonalat szintartóan, bármilyen színre. **Végáru festés adjusztálva.**

„Kristály” kelmelesztő, vegytisztító és gőzmosógár, **Cluj,** Telefon 500

M
KAIS
gyöngé

ham

— A teme felborult a T. Tegnap este többről Temesvárról egyik autón, amely a utaztak Koronit játékos és Palad vetség titkára. A teljes sebességgel ten vette észre, autó nekirohant a négy méter m Koronit TAC-vezető sályos sérüléseké vállpercere eltörtött és mindkét könnyebb sérülés semmi baja nem ladies György t Aradra, ahol ért autón robogtak Koronit behozta a nal operációt ha súlyos az állapot remény. Lapzár hogy Koronit a

— Hatvan hét alatt Bu felelmében. B lák most érett diáklányai köz diáklányai tünt. A legtöbbben azt írják, ben, vagy a nek hazamenn nek el, vagy ben és lige kutatnak az e pok óta nem törődve a két

— Megny kiállítás. Teg Farbas-utcai á iparos tanulók nonconvelis s teremben vann szített különb ipar, illetve a kapcsolatos ipa dig a ruházati kiállítva. A ki ságot, hogy a miat fejlődésbe műiparral. Ö munkáját. A dacára a rossz műipar súlyos esen visszacsős

— Sighetul-Miksa, Zsidó Deutsch tott csapatá kolozsvári csat sokat nélkülöz 29 én Bukares csapatában, P mérközésen D debütálni.

**MACK-féle
KAISER-BORAX**
gyöngéd virághoz hasonló
hamvas bőrt teremt

— A temesvár-nagyvárad országoton felborult a TAC autója. Temesvárról jelentik: Tegnap este több autón igyekeztek haza Nagyváradra a TAC játékosai és a kísérők. Az egyik autón, a 189-es számú hatalmas tura-autón, amely a temesvári Korona-szálló tulajdona, utaztak Koroni temesvári sportember, Hrehuss TAC-játékos és Paladics György, a temesvári Sportszövetség titkára. Az autó Zelind község határában teljes sebességgel robotott, amikor a softőr rémülten vette észre, hogy a fékkészülék elromlott. Az autó nekirohant egy utszéli fának, felborult, majd a négy méter magas töltésről lezuhant a Körösbe. Koroni TAC-vezető az autó alá került és rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett. Mellkasa összetört, vállperce eltört, koponyarepedést, tüdővérzést kapott és mindkét lába eltört. Paladics György csak könnyebb sérüléseket szenvedett, a többi utasoknak semmi baja nem történt. Az utánuk jövő autó Paladics György temesvári sporttitkárt beszállította Aradra, ahol értesítette az aradi mentőket, akik autót robotgatták ki a helyszínre és az eszméletlen Koronit behozták az aradi Mann-szanatóriumba. Azonnal operációt hajtottak végre rajta, azonban olyan súlyos az állapota, hogy éle beamaradásához nincs remény. Lapzártakor jelenti temesvári tudósítónk, hogy Koroni a sérüléseibe belehalt.

— Hatvan diák és diákieny tünt el pár hét alatt Budapestről a vizsgáktól való félelmében. Budapestről jelentik: A középiskolák most érettségiző, az az vizsgázó diákjai és diákienyai közül hat hét alatt hatvan diák és diákieny tünt el a vizsgától való félelmében. A legtöbben bucsulevelet hagytak hátra, amelyben azt írják, hogy a vizsgától való félelmükben, vagy a rossz bizonyítvány miatt nem mernek hazamenni és ezért öngyilkosságot követnek el, vagy világgá mennek. A budai hegyekben és ligetekben külön detektívcsoporthoz kutatnak az elbajosított diákok után, akik napok óta nem adtak életjelet magukról, mit sem törődve a kétségbeesett szülőikkel.

— Megnyílt a kolozsvári tanonc munkakiállítás. Tegnap délelőtt tíz órakor nyílt meg a Farkas-utcai állami polgári iskolában a kolozsvári iparos tanulók munkakiállítása. A kiállítás a tanoncnevelés szép fejlődéséről tesz tanúságot. Két teremben vannak elhelyezve a tanoncok által készített különböző tárgyak, az egyikben a bútortermék, illetve az építkezéssel és lakáberendezéssel kapcsolatos ipari szakmák, a másik teremben pedig a ruházati és más ipari készítmények vannak kiállítva. A kiállított tárgyak arról tesznek bizonyosságot, hogy a kolozsvári kézműipar ugyancsak fejlődésben vetekezik bármely fővárosi kézműiparral. Összesen 380 iparostanuló állította ki munkáját. A kiállított tárgyak azt igazolják, hogy dacára a rossz gazdasági állapotoknak és a kézműipar súlyos helyzetének, a tanoncnevelésben nincsen visszaesés.

Sighetul-Marmatiel-Máramaroszigeten: Fried Miksa, Zsidó Nemzeti Szövetség.

Deutsch Simi játszik Bukarest válogatott csapatában. Deutsch Simi, az i-mertnevtű kolozsvári csatárjátékos, aki ugyilátszik visszanyerte sokat nélkülözött régi formáját, kedden, június 29-én Bukarestben játszik a főváros válogatott csapatában, Ploesti válogatottja ellen. A városközi mérkőzésen Deutsch Simi a balszélső posztján fog debütálni.

SPORT

A nagyváradai Törekvés győzelme a TAC fölött

KAC-Haggibbor 3:2 (1:1). Flugerul-Makkabi 4:1 (2:1). A Hakoah eldöntetlenül végzett az MTK-val

(Cluj-Kolozsvár, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A vasárnapi sportesemények legnagyobb szenzációja az, hogy a temesvári bajnokságot a Kinizi és TAC között folytatott ádáz küzdelem a zöldesalton is a TAC javára dönt el szombaton délután és így az eldöntőben az Atléták képviselték Nagyváradon Temesvár színeit. Kolozsváron rendkívül nívós, mindvégig érdekes és izgalmas küzdelem után a Haggibbor minimális gólarányú vereséget szenvedett riválisától, a KAC-tól. A mérkőzésre hatalmas tömeg, mintegy háromezeröttszáz néző vándorolt ki, jelölül annak, hogy a botránymentes és nyugodt lefolyást ígérő mérkőzéseknek ma is akad nézőközönségük. Részletes tudósításunk a következők:

KAC-Haggibbor 3:2 (1:1). Győzött az egyenesebb és jobban összeállított csapat. A mérkőzés mindvégig izgalmas és szép momentumokban bővelkedő volt. Az első félidőben a KAC, szünet után pedig a Haggibbor támadt többet és veszélyesebben. A szerencse azonban ezúttal a piros-fehéreknek kedvezett és ez eldöntötte a mérkőzés sorsát.

A Haggibbor ugyanis a megerősített KAC-cal szemben Wesel, Virág, Rosenfeld II. helyén tartalékokkal volt kénytelen felvenni a küzdelmet, ami megbontotta a csapat egységét. Csak Pollák, Braun I., Rosenfeld II. és Braun II. nyújtottak elfogadhatót. Utóbbi kiváló technikájú játékos, aki az összeszokottság megszerzése után igen hasznos tagja lesz a csapat csatárláncának. Hogy a Haggibbor a második félidőben sorozatosan ismétlődő támadásait nem tudta gólokban kifejezésre juttatni, annak oka elsősorban az, hogy balkezes intézői összeállítás folytán a balszálon ismét a teljesen formán kívül levő Moskovitz szerepelt, aki megbénította Reményi akciőképességét is. A két tartalék szélsőhálgyengesége miatt Klein is hamar elkészült erejével. Rosenfeld egy bravuros elvetésűl eltekintve, bizonytalanul dolgozott és a harmadik gólért feltétlenül őt terheli a felelősség.

A győztes csapat mindvégig lelkesedéssel és odaadással küzdött. Különösen Rakitovszki, Campian, Szatmári és Szaniszló járultak hozzá a győzelemhez. Az első félidő KAC-támadásokkal indult, a 16. percben a szabadonhagyott Lakatos korner után Rosenfeld lábai között fejezi az első gólt. A 42. percben Braun szökötti Rosenfeld II-t, akit Lakatos darván gáncsol. A megittelt szabadrugást Pollák negyven méterről ideálisan a kapu elé irányítja és Farkas a kifutó Szatmári fölött védhetlenül a hálóba fejezi.

Szünet után a második percben Schultz elhuz Pollák mellett és tizenhatosról a KAC második gólját lövi. A Haggibbor erre fokozott erővel fekszik be a küzdelembe és fölénybe kerül. Gólt azonban ennek ellenére is a KAC ér el a 24. percben. Az egyébként kifogástalanul bírskodó Grimm egy senki által nem látott kenés miatt szabadrugást íél a Haggibbor ellen. A könnyű labdát Rosenfeld könnyelműen elengedi és Him befjezi. A Haggibbor ezután döntő fölénybe kerül. Braun labdáját Rosenfeld II. tíz méterről hájzál nyira a kapu fölé lövi. A 28. percben az egyéni játék után kiszökő Braunt Kovacs durván faultolja, a megittelt 11 est Pollak védhetlenül góllá érkekesíti. A Haggibbor továbbra is támad, Reményi kézizben is gól helyzetbe kerül, de idageessége miatt elvesziti a labdát. Veszélytelen KAC-támadással fejeződik be a mérkőzés.

KAC ifjusági-Haggibbor ifjusági 4:0 (2:0). A rutinizottabb és erősebb fizikumú KAC megérdemelten győz a gólképtelen Haggibbor ifju fölött, akik közül csak Selig I. és Barmann II. nyújtottak elfogadható játékokat.

A kolozsvári kerületi teniszbajnokság. Szombaton kezdődtek meg a kolozsvári kerületi teniszbajnokságért folyó küzdelmek. Az első szettek lejátszása után lassan alkulnak ki a helyeszetek szokatlanul nagy látogatottságnak zések. A verseny szokatlanul nagy látogatottságnak övend és a hitűnő rendezés mellett lefolyó küzdelmek nemes és szép sportot mutatnak fel. Kovács Irén (KAC) versenyzőt sajnálatos baleset érte szet közben, amennyiben térdszallag-repedést szenvedett közben, amennyiben térdszallag-repedést szenvedett és négy hétig kénytelen az ágyat őrizni. Az esős időjárás dacára az eredmények jők:

Szombat és vasárnap. I. o. férfi egyes: Lakner TC-Varju TC 6:2, 6:0, Topser TC-Serb U 0:7, 6:4, 9:6. Straub KAC-gr. Logothetty KAC 2:6, 6:3, 9:7, Dunky KAC-Giurgiut U 5:7, 6:0, 6:1, Boskovicz TC-Stief TC 6:1, 6:4, Rozvan U-B. Iinteanu U 2:6, 6:4, 6:4. **Női egyes I. o.** Kovács Irén KAC-Horbay Jenny U 6:0, 0:6, 6:4. **Gottliebne Haggibbor-Kovacs Irén KAC 4:6, 6:3, 6:2. I. o. férfi páros:** Dunky-Straub KAC-Rozvan-Giurgiut U 6:3, 6:0, Trscher-Balász KAC-Radó-Farkas Haggibbor 9:7, 4:6, 6:1, Metianu-Serb U-T. psér-Kauntz TC 6:2, 6:1. **Férfi páros II. o.** Farkas-Radó Hagg-T. psér-Kauntz TC 6:1, 6:2. **Vegyes páros II. o.** D. vecsery L. és Anci Hagg.-Renner-Balláné KAC 14:12 6:1. **Férfi egyes II. o.** Szatmári TC-Stief TC 7:5, 4:6, 6:4. **Farkas Imre Hagg.-Farkas János Hagg.** 6:0, 6:3. Baumzweig A. Hagg.-Popovici U 6:2, 6:3. Dr. Tanasescu U-Kauntz TC 6:0, 6:4. Lakner TC-Fenichel Hagg. 6:3, 6:0. **D. vecsery L. Hagg.-Szatmári N. Hagg.** 6:1, 6:4. Boskovicz TC-Botis U 6:1, 6:2. **Női egyes II. o.** Lövné TC-Ghitáné U 6:3, 4:6, 6:2. **Ifjusági férfi egyes:** Réthy KAC-Kolozsi KAC 6:0, 6:1. Mezei KAC-Horoszk KAC 6:2 6:4. Kovács G. KAC-Gergely TC 6:0, 7:9, 6:3. **Feuerstein Hagg.-Biró KAC 7:5, 6:3, Dobolyi KAC-Sékely TC 1:6, 6:4, 6:5. Szász KAC-Danzinger Hagg.** 6:8, 6:4, 6:3. Kovács KAC-Simon Hagg. 6:3, 6:8, 6:0. **Női egyes ifj.** Hirsch Klári TC-Aslau Baba TC 4:6, 6:4, 6:4.

Hétfő: I. o. férfi egyes Balász-Dunky 6:0, 6:3. Boskovicz-Metianu 6:0, 6:2. **I. o. női egyes.** Veressné-Giurgiutné 6:3, 9:7. **II. o. női egyes.** L. w-Andrásovszky 6:3, 6:4. **II. o. férfi páros.** Kovács-Danzinger Haggibbor-Fenichel I. és II. (H.) 6:3, 6:2. **Ifjusági férfi egyes.** Réthy-Kovács 6:1, 6:1. Straub-Doboly 9:7, 6:2. **Női ifjusági.** Andrásovszky-Hirsch Klári (FC) 6:0, 6:2.

Haggibbor-Husos barátságos mérkőzés lesz ma délután 6 órakor a CFR pályán.

SPARTA
SPORTÁRUHÁZ
Football, tennis, vivó-, atlétikai, turista és csorkezés felszerelések. Cluj, Cal Victoriei 5.
Telefon 10-30.

Külföldi eredmények:

Bécs. A vasárnapi programot két budapesti csapat vendégjátéka képezte:
Hakoah-MTK 1:1 (0:0).
Rapid-FTC 2:2 (1:0).
Prága. Sparta-Victoria Ziskov 5:4 (3:1). Sarelgdöntő mérkőzés.

Vidéki eredmények:

Temesvár. CAMP Petrozsény-TMTE 1:1 (1:0). Barátságos, bíró Danciu.
Nagyvárad. Törekvés-TAC 5:2 (2:2, 2:0). Kerületi selejtező, bíró Volsánszky, Nagyzeben. A mérkőzés eldöntetlen lévén, a szabályok szerint a bíró 2x15 percg meghosszabbítja a játékot, melyben a Törekvés Csomag három góljával fölényesen győz.
Csernovitz. Fulgerul (Kisenev)-Macabi 4:1 (3:0). Kerületi selejtező, bíró Petrovici, Bukarest.
Marosvásárhely. Muresul SC.-RMS 2:0 (1:0). Bíró dr. Engelberg.
Vulkán. VSC-CFR (Kolozsvár) 1:0 (0:0). A VSC jó játékkal érdemelte ki a győzelmet. Bíró: Ágoston.
Bukarest. Juventus-HTV 3:1 (2:1). O. szágos bajnoki középdöntő, bíró Moldován.
Poulieff nyerte meg Románia teniszbajnokságát. Bukarestből jelentik: Románia teniszbajnokságának döntő küzdelmei befejezést nyertek. Az országos bajnokságot Poulieff nyerte el dr. Lupp volt bajnok és olimpikon ellen 7:5, 6:1, 6:3 arányban.

Csuz, reuma, kősvény és vesébaj ellen

biztos gyógyulást talál Bizusán. (Büdöspatak, Kolozsvár-Nagybányai vonal). Vasúti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes szobák, gondos kiszolgálás, olcsó keresztény és zsidó ellátás. Elsőrangú pihenőhely, fenyves sétányok, kirándulóhelyek. Naponta tér- és tánczene. Állandó orvosi felügyelet.
Nytva május 15-től szeptember 15-ig. Elő- és utószezonban kedvezményes árak. Előjegyzéseket elfogad: **bizusai fürdőigazgatóság.** Posta: Ileanda-Mare.

Megnyilt
Farkas és Nyiredy
világ-
si nívóú **cím-tábla festészeti műter-
meClnj**
Calea Regele Ferdinand 15. I. em.
[v. Wesselényi M. u.] Modern szoba-
festés és bútortényezés Kérjen árajánla-
tot. — Tanulók fizetéssel felvétetnek.
Telefon 163 szám.

Óvakodjunk az utánzattól!
Csak az a valódi
Hellmann-féle kenyér,
melyen ez az
itt látható
kis címke
rajta van.
Din Brutarie
HELLMANN
sütődoboz
minden álta-
lam sütött
kenyeren
rajta van.

Ez a címke fontos, mivel tudomásomra jutott, hogy egyes kereskedők kenyereiket, mint Hellmann-féle kenyeret árusítják.

A legjobb zongorák
világ-márkás
állandóan raktáron.
Engross és en detail. Részlete is.
Sternberg J. -- Oradea,
Buly. Regele Ferdinand Telefon 4-94.

COZSDE
Június 28 án

A lej Zürichben 230.00—230.00, Párisban 15.25, Budapestben 313, Bécsben 312.50, Prágában 15.05.

Kolozsvár. A lej alacsonyabb külföldi jegyzésére és a kereslet intenzívebb fellépésére a devizák áraiban némi emelkedés állott be. A zürichi utóban a lej 230 as zárlati árfolyam után 232 szantimmal jegyezték. Az árfolyamok a következők:

Bécs 31.70—32.00, Prága 6.63—6.70, Budapest 310—315, Páris 6.60—6.65, Zürich 43.90—44.20, Newyork 224.00—226.00, London 1102—1105, Milánó 8.20—8.30.

Zürich. Zárlat: Berlin 112.90, Amsterdam 207.50, Newyork 516.50, London 2513.50, Páris 15(2.50, Milánó 1872.50, Prága 1529.50, Budapest 72.20, Belgrád 915.00, Bukarest 230.00—230.00, Varsó 40.00, Bécs 73.15.

Bukarest. Devizák: Páris 6.50, Berlin 53.30, London 1086.00, Newyork 223.50, Milánó 8.15, Zürich 43.40, Bécs 31.70, Prága 6.60, Brüsszel — Budapest 31.65.

Bukarest. Valuták: Napoleon 860, német márka 52.50, leva 1.60, török lira 119, font sterling 1080, francia frank 7.00, svájci frank 43.00, olasz lira 8.00, drachma 2.75, dinár 3.90, dollár 222.50, lengyel forint —, osztrák schilling 32.00, magyar korona 31.50, cseh korona 6.50, belga frank —, holland forint —.

KÖZGAZDASÁG

Teljes részvétlenség mellett zajlott le a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara közgyűlése

Több mint huszezer tagból mindössze tizenötven jelentek meg

(Cluj-Kolozsvár, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Teljes részvétlenség mellett 10—15 kereskedő és iparos tag jelenlétében tartotta meg tegnap délelőtt közgyűlést a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara. Ez a részvétlenség annál meglepőbb, mert hiszen a tegnapi közgyűlést már a másodszeri összehívásra tartották meg. A több, mint 20 ezer tagot számláló kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, amely egyúttal az erdélyi kamarák központja is, ezzel a közgyűléssel — sajnos — arról tett bizonyosságot, hogy a közizetéhez tartozó nagy kereskedelmi és ipari tömegekkel még mindig nem tudta a kellő kapcsolatot megteremteni, ami annál elszomorítóbb, mert ennek a két tekintélyes gazdasági rétegnek ez volna az egyedüli alkalmas szerve, amely lehetne hivatott arra, hogy érdekeiket megvédje és akcióival mindenkor jogos törekvéseit előmozdítsa.

Az új igazgatótanácsi és vezetőségi választások óta a kamara néhány akciót folytatott le a kereskedelmi és ipari érdekek kiküszöbölése érdekében, ezek az akciók azonban teljesen eredménytelenek voltak, aminek az oka abban keresendő,

hogy a szorosabb együttműködés hiánya miatt csak elkésve indították meg őket, ami a kamara tájékoztatásának a jele. Ezzel magyarázható az, hogy a tagok rendkívül rezerváltan viselkednek minden olyan megmozdulással és eseménnyel, amely a kamarával összefüggésben van. A kamarák reorganizálásáról szóló törvény, mint ismeretes, ezeknek a félhivatalos szervezeteknek nagyobb hatáskört és működési lehetőséget biztosított, de egyes kamarák, így a kolozsvári is még mindig nem tudott feladata magaslátára emelkedni és megmaradt egyszerű informatív szervnek.

A másik oka a közgyűlés iránti részvétlenségnek az, hogy a közgyűlési meghívót csupán a hivatalos lapban tették közzé, amely sajtóorgánumot viszont csak kevesen olvassák.

A tegnapi közgyűlést délelőtt 11 órakor nyitotta meg **Negrutiú** elnök. Az évi jelentés és számadások előterjesztése után az igazgatótanácsi tagságáról lemondott **Petricas Emil** (Torda) helyett **Cruciú Jánost** választották meg. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Meghosszabbítják az idegen szakmunkások tartózkodási engedélyének revíziójára adott határidőt.

Bukarestből jelentik: Tegnap járt le az idegen állampolgárok tartózkodási engedélyének revíziójára kitűzött határidő. Miután a minisztériumhoz a munkügyi inspektorátusok területén működő egyes bizottságoktól az a jelentés érkezett, hogy a revíziós munkákat és így az új tartózkodási engedélyek kiadását nem fejezték még be, bizonyossá veszik, hogy a határidőt meg fogják hosszabbítani.

Emelkedett Románia gabonaexportja. Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium kimutatása szerint május havában 6500 vagon búzát, 6000 vagon tengerit, 1500 vagon zabot és 1000 rozstot exportált Románia. E kimutatás szerint a gabonaexport május havában az áprilisi exporttal szemben lényegesen javult.

Angol kölcsönről tárgyalnak a CFR részére. Bukarestből jelentik: A Lupta értesítése szerinti **Barbu Sirbey** herceg, aki jelenleg Londonban tartózkodik, tárgyalásokat folytat egy angol pénzcsoporttal a CFR részére nyújtandó nagyobb kölcsön ügyében. A lépés szerint a kölcsön összege 10 milliárd lej. Az összeg nagyrésze természetbeni vasúti anyagok szállítása útján kerülnek be az országba. A tárgyalások kedvezően haladnak. **Barbu Sirbey** herceg és **Averescu** között állandó levélváltás folyik a kölcsön ügyében.

Akeió a munkásszakoktaás reorganizálása érdekében. Mint ismeretes, még a liberális kormány tervbevette annak idején, hogy a szakiskolák kérdését újabb törvény alapján rendezeti. Az erre vonatkozólag elkészített javaslatot azonban az érdekelt gazdasági rétegek nem fogadják el és ezért az egész kérdés rendezése h-lasszást szenvedett. Az **UGIR** központi vezetősége a napokban javaslatot terjesztett **Trancu Jasi** munkügyi miniszter elé, amelyben a munkásszakoktaás kérdésének rendezését kéri oly módon, hogy a jelenleg teljesen elhanyagolt szakiskolákat reorganizálják, hogy megfelelő szakmunkás kiképzésre alkalmassá váljanak. Javasolják, hogy a kérdést osszák ki a jövőnybizottságnak, hogy az érde-

keltek bevonásával megfelelő törvényjavaslatot készítsen a munkás szakoktatás gyökeres rendezésére.

Több ezer gabonaszállításra alkalmas külföldi vasúti kölcsönkocsiról tárgyal Románia. Bukarestből jelentik: Beszámoltunk már arról, hogy az idei gabonakampány zavartalan lebonyolítása, valamint a gabonaexport fokozása érdekében a kormány intervenciójára a CFR nagyszabású munkálatokat tett folyamatba. Mindenekelőtt megkezdték az eddigi hiselejtezett hétezer vagon kijavítását, valamint a közraktárak rendbehozását. Ezzel egyidejűleg tárgyalások folynak Lengyelországgal és Csehszlovákiával nagyobb számú mozdony kölcsönzése érdekében is. A Rador értesítése szerint a közlekedésügyi minisztérium újabb egy harmadik külföldi állammal folytat tárgyalásokat több ezer gabonaszállításra alkalmas vasúti kocsik kölcsönzése tárgyában. A tárgyalások kedvező mederben haladnak.

H telek folyósítása a kolozsvári zsidó kisérgiszteciák bankjánál. A kolozsvári zsidó kisérgiszteciák bankja, a Kishitelbank és Takarékpénztár Rt. elhatározta, hogy a jövőben nemcsak tizenkét heti visszafizetésre ad kölcsönöket, hanem a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően, indokolt esetekben ennél hosszabb időre is. A bank, mint ismeretes, tíz év alárústa alapon működik és a folyósított kölcsönök után maximum tizenöt százalékos évi kamatot számít fel.

A CFR kifizetéseknel megszüntetik az adóbizonnyat bemutatásából származó sérelmeket. Hosszabb idő óta a CFR nál az a rendszer van érvényben, hogy mindenféle kifizetéseket a szállítók részére csak úgy folyósítanak, ha a számlák bemutatásával egyidejűleg adóbizonnylattal igazolják, hogy nincsenek adóhátralékok. Ezt a rendszert eredetileg a pénzügyi hatóságok intervenciójára azaz a céllal vezették be, hogy mindazokat, akiknek valamilyen követelésük van az államvasutakkal szemben, rákényszerítsék arra, hogy esetleges adóhátralékaikat követelésük behajtásával egyidejűleg rendezzék. Természetesen nem vo-

Ki akar szép lenni? Szeplős leányok, májfoltos asszonyok, pattanásos férfiak szépek lesznek, ha **Mária szeplő krém-et** használnak. Hatásért felelősség! Fehé it Ártalmatlan, **Ára 30 L.**

Főlerakat: Császár gyógyszerár, Tg. Mures, Albina-palota, 8 tégelynél díjmentes postai szétküldés. Kapható Clujon: Rózsa-drogueria, Aradon: Wojtek és Weisz drogueria. Oradea-Mare: Apollo drogueria

Megszűnik kellemetlen izzadása, ha HÖFER hintóport használ!

matkozhatik az... telezettége a... varozási díjak... nemzetközi egy... cára az tizletvez... is követelték az... amikor fuvarozá... gek kifizetésér... munkaadók kol... szörményi S... memorandumot... gatóságokhoz, a... tok bemutatása... tetést. Az in'er... helyettes kijele... fogják ezt a ké... letvezetésegeke... azon esetb n k... tását, ha a h... anyagszállításh... sából származn...
Feleme... zögazdsági... Kozöltük már... augusztus 1. ó... gazdasági term... a következők... közöljük.) Tak... 5 (2 20), malá... 4 (1 50), búkk... liszt 18 75 (8... (40), melasz 4... értendők.
Felosz... gazdasági b... jelentik: A... latta a foga... megválasztott... egy ideiglene...
Emelk... világlapcoko... kívül szállár... látás. Ennek... ményének csú... marad a bé... ausztráliai gy... hiány miatt... zájárul a gy... a franciák a... portba kezd... gypjut vite... év ugyaneze... volt a fran... Egyedül An... esésére muta... következtéb... miatt a szü...
Neh... kereskedel... folyó csehsz... tárgyalások... nek az osz... osztrák kor... akarja tenn... közötti véc... nyújtson a... szerben a... hogy az ec... kók arra h... vezetése az... engedmény... lése szerin... many rage... tatásához... fog kérni... zetesen a...
A... kof. Páris... Francia E... alkormány... tálva ezt... Francia l... a francia... lizálása k... Bokanov... ról szóló... sára vona... jelentésel... shington... módosítá... mondjon... sának j... elegendő

matkozhatik az adóbizonnyal bemutatásának kötelezettsége a kártéri és összegek, vagy fuvarozási díjak kifizetésére, mert ez az eljárás nemzetközi egyezménybe ü közne. Ennek dacára az illetvezetőségek azokban az esetekben is követelték az adóbizonnyalok bemutatását, amikor fuvarozási díjak, vagy kártérítési összegek kifizetéséről volt szó. A nagyiparcok és munkaadók kolozsvári szövete ezért dr. Bónszörményi Sándor ügyvezető-igazgató új memorandumot terjesztett a vasúti vezérigazgatókhoz, amelyben kérte az adóbizonnyalok bemutatásából keletkező sérelmek megszüntetését. Az intervencióra Merencs vezérigazgatóhelyettes kijelentette, hogy rövidesen rendezni fogják ezt a kérdést és utasítani fogják az illetvezetőségeket, hogy a kifizetéseknek csak azon esetben kérjék az adóbizonnyal bemutatását, ha a kifizetések a CFR-nek történt anyagszállításból, vagy egyéb munkák elvégzéséből származnak.

Felemelék Nemetszágban a mezőgazdasági vámokat. Berlinből jelentik: Közöltük már, hogy az új német vámtörvény augusztus 1-től lényegesen felemelte a mezőgazdasági termékek vámtételeit. Az új vámok a következők: (a zárójelben a régi vámokat közöljük.) Takarmányárpa 5-7 (1.-), tengeri só (220), maláta 1275 (680), bab, borsó, lencse 4 (150), búkköny 250 (150), vaj 30 (2250), liszt 1875 (8), dara 4 (2), kondenzált tej 75 (40), melasz 4 (0). A tételek német márkákban értendők.

Felozlatták a fogarasmegyei mezőgazdasági kamara vezetőségét. Bukarestből jelentik: A földmivelésügyi miniszter felozlatta a fogarasmegyei mezőgazdasági kamara megválasztott vezetőségét és a kamara élére egy ideiglenes bizottságot nevezett ki.

Emelkedő gyapjuárakat várnak a világgiacon. A világgiacon a gyapju rendkívül szilárd és további áremelkedésre van kilátás. Ennek okául az ausztráliai nyírások eredményének csökkenését tartják, amely jóval alatta marad a békebelinek. Máris jelentkeznek az ausztráliai gyapju-termelők és a közeli gyapjuhiány miatt jelentősen emelkedéséhez az is, hogy a franciák a gyapjuárak emelkedéséhez az is, hogy a franciák a frank esése miatt hatalmas importba kezdtek és eddig 201 millió angol font gyapjut viték át Ausztráliából, holott az előző év ugyanezen szakaszában csak 104 millió font volt a francia gyapjubevásárlás mennyisége. Egyedül Angliában mutatkozik a gyapjuárak esésére mutató tendencia, amelynek oka a sztrájk következtében tapasztalható kisebb fogyasztás miatt a szükséglet csökkenése.

Nehézségek a csehszlovák-osztrák kereskedelmi tárgyalásoknál. A Bécsben folyó csehszlovák-osztrák kereskedelempolitikai tárgyalások váratlanul súlyos akadályba ütköznek az osztrák cukorvámok kérdésénél. Az osztrák kormány álláspontja ugyanis nagyobb mértékben teszi a nyerscukor és a finomított cukor közötti vámdifferenciát, hogy így támogatást nyújtson az osztrák cukoripar számára. Ezzel szemben a csehszlovák delegáció azon fáradozik, hogy az eddigi állapotot fentartsák. Az osztrákok arra hivatkoznak, hogy a cukorvámok bevezetése az osztrák agrároknak tett politikai engedményt jelent. A „Prager Presse” értesítése szerint arra az esetre, ha az osztrák kormány ragaszkodik az eddigi helyzet megváltoztatásához, a csehszlovák kormány kompenzációt fog kérni egyes ipari termékek vámjánál, nevezetesen a sörnél.

A Francia Bank stabilizálja a frankot. Párisból jelentik: Moreaut kinevezték a Francia Bank kormányzójává, Robineau helyébe, alkormányzó pedig Rist lett. A sajtó kommentálva ezt a változást, tudni véli hogy Caillaux a Francia Banknak vezetőszerepet akart juttatni a francia pénzügyi világban és a frank stabilizálása körül. Caillaux egyébként valószínűleg Bokanovszkit bizza meg a háborús adósságokról szóló francia-amerikai egyezmény módosítására vonatkozó tárgyalások megindításával. Lapjelentések szerint Caillaux missiót akar Washingtonba küldeni az adósságügyi egyezmény módosítására, oly értelemben, hogy Amerika mondjon le a francia adósság kommercializálásának jogáról és nyújtson Franciaországnak elegendő hitelt a frank stabilizására.

SZINHAZ MŰVÉSZET

MAGYAR SZINHAZ

Magyar Színház 1926. június 29.

Föld: Alvó férj (4-edszer. Utolsó napi élet 140 sz. B. sorozatszám 451.)

Szerda: Pillangó kisaszony. (Az idei évad utolsó operaelőadása. Lévy Ilonka, Róza Ily és Ocskay Mihály fellépésével. Sorozatszám 452.)

Csütörtök: Dr. Szabó Juci (10-edszer. A drámai személyzet bucsúelőadása a szünidő kezdése előtt. Poór Lili fellépésével. Sorozatszám 453.)

Péntek: Császyprimás. (Operett repris, új betanulással és új szerepcztással 50 edszer. Pintér Bóskével. Premierbérlet 69 sz. Sorozatszám 454.)

Sombat: Maricza grófnő. (14-edszer. Sorozatszám 455.)

Vasárnap délután 3-kor: Hámupipőke. (Gyermekelőadás igen olcsó helyárakkal. Sorozatszám 456.)

Vasárnap délután 5-kor: Frasquita. (Leszállított helyárakkal. Karácsonyi művel, László Andorral, Ihasz Aladárral. Sorozatszám 457.)

Vasárnap este 9-kor: Csókos aszony. (16-edszer. Mimi Shorp új táncával. Pintér Bóskével, Ihasz Aladárval. Sorozatszám 458.)

A színházi iroda közleménye

A jövő hét műsora a legnagyobb változatosságot jelenti, amit színház produkálhat. Kedden Szentes Béla nagyszerű vígjátéka, az Alvó férj van műsoron, szerdán operaelőadást tart a színház, mely az évad utolsó operaelőadása lesz és a Pillangó kisaszony kerül színre, melyben Lévy Ilonka, Róza Ily és Ocskay Mihály fognak fellépni. Csütörtökön tántja a színház drámai együttese bucsúját a szünidő megkezdése előtt és az alkalommal az idén legnagyobb sikerű vígjátékát, Fedor László: Dr. Szabó Juci-ját játsszák. Péntek délután 3-kor a színház drámai műsora, a Csókos aszonyt játsszák 16-szor. Pintér Bóskével a címsze-

repben. Ez alkalommal fellép Mimi Shorp a kiváló táncművésznő is teljesen új táncokkal. Hétfőn és kedden egy régi operettnek, a Postás fiú és hugárnak lesz a reprize, melyet angol eszme után Sziklai Coraél és Faragó Jenő iták. Pintér Bóste és Ihasz Aladár játsszák a vezetőszerepeket.

Már csak néhány nap

Pénzintézetileg garantált mindennemű illetéktől mentes nagyjátékú

sorsjáték

Tehát netto 100 leiert

Főnyeremény: egy 6 üléses 50 HP „Benz Mannheim” luxusautó.

- Készpénznyeremények:
- II. nyeremény 25,000 lej készpénz
 - III. nyeremény 10,000 lej készpénz
 - IV. nyeremény 5,000 lej készpénz
 - V. 100 nyeremény: a 100 lej, összesen 10000 L.

Sorsolás helye: Cluj (Köszvár) Primaria (város-háza). — Sorsolás ideje: 1926. július 15. d. u. 3 óra.

Sorsolás eredménye a napilapokban közölve lesz. Sorsjegyeket postán is küld 109 lej 25 bani értékben beküldött összeg ellenében a sorsolást rendező: **Kolozsvári Gazdák Hiteleszövetkezte Cluj, P. Guza V. 10.** Valamint kaphatók: **Clujon:** pénzín ézeteknél, tözsdékben, fodrászoknál, és más üzletekben.

Vidéken:

- Oradea-Mare: Gen. Moscu 3, Tutungerie, Alexandru 7, Tutungerie, „Mieriva” Cafenea P. Unirii, Reg. Ferd. Belvárosi tőzsde, P. M. Viteazu 6, Somenwirth J. P. M. Viteazu 8, Tutungerie, N. Iorga, 19, Restaurant, P. Unirii 5, „Favorit” c. kávéház, Garay József, Szent László-tér 2. — **Satu-Mare:** Lindenfeld T. str. Reg. Ferd. 62. M. Viteazu 24, Tutungerie, Bratianu 6, fodrász, Traian 6, fodrász, Bratianu 4, Cooperative de c. nsum, Traian 2, Tutungerie, Lucaci 10, Tau-tőzsde, Bratianu 13, Tutungerie, Cukorár-üzlet Stefan cel mare 22, Crsan 2, Tutungerie, Sighetul-Marmaciei Unirii 20, Bufala tütfe, Weisz tutungerie, P. Unirii 13, Tutungerie, P. Unirei 12, fodrász, Kufmann S. com. de hartie, Bala-Mare Kovacs Gyula com. de hartie, Kovacs Ferenc fodrász, Pnter Ferenc fodrász, Suba J. fodrász, Hoel Sít. Stefan, Zalaú Sere Samu com. Dej Nagy Lajos, Szent Bene eki Elektr. művek rt. Kvári Takar kpenzt. fiókja, Cristurul-Săuceş Sze nerjay K. literarie, Odorheiu Ij. Pásztor F. fodrász, Targu-ăcuesc Kovacs hirlapiroda, David Dezo com. Braşov Elekes hirlapiroda, Hertz A. Sít. Ioan 17, Covasna Magyar Rezső divatruhaza, Carreii-Mari Taub-tőzsde, Mihalka J. fodrász P. Unirei, Targu-Mureş Lakatos és Szabó. Könyvkereskedés Reg. Ferd. 9. „Tükör” könyvkereskedés, Iau & Comp. Autog rage, Isák Lajosné P. Unirii 26. Ludovic Bányai Căraşilor 2. Timisoara Richard Fischof Tutungerie Parcul Săntier, Arad Schwartz Odóné P. Plevnei 5, Ritter M. Bratianu 8. Alba Iulia Kolozsvári Takarékpénzt. fiókja, Deva Dévai Takpénzt. rt. Hunedoara (Ilie) Goro F. Orastie Berivay I. uraknál, Vulcan Borbély Gh., Pleşna Simleul Silvaniei Lázár könyvkereskedés, Reghinul Săuceş Pascu Mihai fodrász, Gheorgheni Tepe-lus Janos, Ibasfalau Szakal M. Vulcan S. A. dir. Teaca Molnar I. ib. tszvt. Huedin Wass J. ig. ur. Hida Takpénzt. Jimborul Ma e Posta Alud Granwald Jenő Hangya fogy. szö. ig. Czinnar hirlapiroda, Al Odohérv. Takpénzt. Sít. Gheorghe M. Benkő ib. aie, Jibou Gyarmathy Gábor fodrász, Calatele Fazakas Sándor Erdopar, Feius Orde. thich Adolt, Dicioan-martin Bilka Fdlop M. Viteazu 54, Taga Ref. lelkészi hiv. Tasnád Ij. Antal Imréné tutungerie, Turda Tordaarany. sv. Takp. fiók. Iara de Jos plabana, Bistrita Benard P. Ungureasca 1. Tutungerie Lennelör 15, Schuller né papetariei Reg. Ferd. 23. Tutungerie, Központi Bank ker. rt. Vntul de sus Nevelos S. Uicara Tul cukrász. Radnot Katona J.

Pályázati hirdetés

A bistrjai orth. izr. hitközség iskolaszéke pályázatot hirdet egy harmadik tanítói állásra. Pályázhatnak oly férfiak vagy női tanerők, a törvény követelményeinek megfelelően román tannyelvű iskolában működni képesek. A vallásos életmódot igazoló és egyéb okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeket, a tiszteési igények csúfádi állapot, kor és eddigi szolgálati évek megjelölésével, július 15-ig, aulirott elnökhöz tenyújtandók.

Nőtlen férfitanerők és zeneértők előnyben részesülnek.
Gewürz Márkus, isk. igazgató.
Rachmuth Izrael, isk. zékai elnök.

Hölgyeim!

Saját érdekükben haldéktalan keressék fel

CHIC de PARIS

(VOLT LÖRINGZ és TÓTH)

Főtér No 8.

divatáruházát,

mert sikerült a cégnek nagymennyiségű női divatcikket jóval gyári áron alul beszerezni. Ezen áruk elárusítása

e hõ 18-án kezdõdött

- az alant jelzett rendkívül olcsó áron:
- 1 m. francia mosó delain . . . lei 59
 - 1 m. francia szövet száda . . . 59
 - 1 m. kitünõ minõségû nõi ruhavászon. minden színben . . . 104
 - 1 m. kitünõ minõségû mintás mosó marocain 78

Kelengyevásznak

46 leitõl feifelé és még itt fel nem sorolt rengeteg árucikk kerül eladásra mélyen leszállított áruk mellett.

Kérjük kirakatárainkat figyelemmel kísérni!

Hirdessen az Uj Keletben

Gyûlése

ya miatt csak amara tájékotható az, hogy ednek minden amely a karák rtorgai-es, ezeknek a skört és müyes kamarák, tudott feladata egyszerű in-

részvétlenség-csapán a hi-sajtóorgánomot

11 órakor nyi-elentés és zár-gazgató tanácsi (Torda) helyeit el a közgyûlés

vényjavaslatot gyökeres ren-

sra alkalmas tárgyal Ro-Beszámoltunk mpány zavar-gabonaexport intervenciófra-tat tett folya-ték az eddigi tásat, valamint zel egyidejûleg ággal és Cseh-ozdony kibõi-értesülése sze-n ujabban egy rat tárgyalaso-alkalmas vasúti rgyalások ked-

kolozsvári zsidó kolozsvári zsidó elbank és Taka-gy a jövőben zetésére az köl-let követelmé-ésetekben ennél mint ismeretes, k és a folyóai-tizenöt százalék

megszüntetik ól származó a CFR nél az gy mindenféle csak ugy fo-tatásával egy-k, hogy nincse-zert eredetileg oijára azzal a zokat, akiknek államvasutak-ra, hogy eset-ik behajtásával etesen nem vo-

os asszonyok, ek leszek, ha Crém-et t felelõség! Ára 30 L. ai széküldés. ollo drogueria

asznál!

